

**8D013 – Пәндік мамандандырылмаған педагогтерді даярлау
(6D010200 – Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі) бағыты
бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін ұсынылған PhD
докторанты Майра Сыздыққызы Нүркенің
«Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім
негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлау»
тақырыбындағы диссертациясына
ресми рецензенттің жазбаша пікірі**

р/н №	Критерийлер	Критерийлер сәйкестігі	Ресми рецензенттің ұстанымы
1.	Диссертация тақырыбының (бекіту күніне) ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкес болуы	1.1 Ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі:	<p>Докторанттың диссертациялық жұмыс тақырыбының ғылымды дамыту басымдықтарына және мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі Қазақстан Республикасының Білім туралы Заңын, «Білімді ұлт» сапалы білім беру» ұлттық жобасын», Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі Ұлттық даму жоспарын, Президенттің халқына Жолдауларын және Қазақстан Республикасында жоғары білімді және ғылымды дамытудың 2023-2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын және ЮНЕСКО-ның білім беру секторы бағдарламасының стратегиялық бағыты БҰҰ, тұрақты даму міндеттерін басшылыққа алуымен сипатталады.</p> <p>Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлаудың әдістемелік кешенін сапалылықпен және тиімді қолдану және практикаға кеңінен енгізу үшін жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттары, бастауыш сынып мұғалімдерін даярлауға қатысты әдістемелік-нормативтік құжаттар, оқу пәндерінің оқу-әдістемелік кешендері талданып, зерттеу мазмұны мен құралына, әдістеріне тірек болатын ұғымдарды анықтап алу жүзеге асырылған.</p> <p>Жоғарыда айтылған білім берудің заңнамалық құжаттары мен оқу</p>

			<p>құралдарына сай беріліп отырған міндеттер мен бағыттар «Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлау» тақырыбының өзектілігі мен өміршеңдігін аша түседі. Сондықтан М.С. Нұркенің диссертациялық тақырыбының өзектілігі жоғарыда көрсетілген мәселелермен және білім мен ғылымды дамытудағы мемлекеттік бағдарламалармен тығыз байланыстылығын танытады.</p>
		<p>1) Диссертация мемлекет бюджетінен қаржыландырылатын жобаның немесе нысаналы бағдарламаның аясында орындалған (жобаның немесе бағдарламаның атауы мен нөмірі); 2) Диссертация басқа мемлекеттік бағдарлама аясында орындалған (бағдарламаның атауы) 3) <u>Диссертация Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылым дамуының басым бағытына сәйкес (бағытын көрсету)</u></p>	<p>М.С. Нұркенің диссертациялық жұмысы Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылым дамуының «Білім және ғылым саласындағы зерттеулер» бағытына сәйкес келеді. Диссертациялық жұмыс 8D013 – Пәндік мамандандырылмаған педагогтерді даярлау (6D010200 – Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі) бағытының 8D01301 – Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі білім беру бағдарламасы бойынша ұсынылған.</p>
2.	Ғылымға маңыздылығы	<p>Жұмыс ғылымға елеулі үлесін қосады/қоспайды, ал оның маңыздылығы ашылған/ашылмаған.</p>	<p>Зерттеу жұмысы бастауыш білім беру ғылымының дамуына <i>елеулі үлес қосады</i>. Қазіргі қоғам талаптарына сай болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлауды теориялық тұрғыда негіздеу мен оны тәжірибеде жүзеге асырудың мазмұны мен әдістемесінің жеткілікті дәрежеде жасалмағандығын дәлелдеген. <i>Біріншіден</i>, болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлаудағы теориялық-әдіснамалық негіздерін айқындауда «ноосфера», «ноосфералық білім», «ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдау»</p>

			<p>ұғымдары мен «Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлау» түсінігінің мәні нақтыланған, әдіснамалық негізі ретінде басшылыққа алынатын тұғырлар мен ұстанымдар түзілген.</p> <p><i>Екіншіден</i>, болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлаудың құрылымдық-мазмұндық моделі, компоненттері мен көрсеткіштері, деңгейлері айқындалған, әдістемелік жүйесі жасалған.</p> <p><i>Үшіншіден</i>, ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлаудың әдістемелік жүйесі ұлттық сәндік өнер бұйымдарындағы ноосфералық білім мазмұны және оны визуалды қабылдау әдіс-тәсілдері, ұлттық таным тұрғысынан ерекшеліктері қамтылған құрал және формалар тұрғысында қарастырылған.</p> <p><i>Төртіншіден</i>, болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлаудың әдістемелік кешені («Ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдау» элективті курс бағдарламасы және ЖОО студенттерімен «Noospere-Art коллобарациялық студенттік центризм» резиденциясы) жасалған.</p>
3.	Өзі жазу принципі	<p>Өзі жазу деңгейі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) жоғары; 2) орташа; 3) төмен; 4) өзі жазбаған 	<p>Орындалған жұмыс дербес, өзекті, толық және аяқталған болып табылады. Диссертанттың зерттеу жұмысын <i>өзі жазу деңгейі жоғары</i>, барлық талданған ақпараттар түсінікті әрі мағыналы және құрылымды сақтай білген.</p>
4.	Ішкі бірлік принципі	<p>4.1 Диссертация өзектілігінің негіздемесі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) негізделген; 2) жартылай негізделген; 3) негізделмеген. 	<p>Диссертация өзектілігінің <i>негіздемесі</i> визуалды өнерді қабылдауға ноосфералық білім негізінде даярлауды ЖОО болашақ бастауыш сынып мұғалімдеріне білім беру үдерісіне ендіру қажеттігі мен оны жүзеге асыру әдістемесінің жасалмағандығы, болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлауды жүзеге</p>

		<p>асыруда қоғамның сұранысы мен педагогика ғылымында оның теориялық және практикалық негізделуі арасында қарама-қайшылықтарды туындатады.</p> <p>Көрсетілген қарама-қайшылықтан туындаған түйткілдер теориялық-әдіснамалық тұрғыдан негіздеу зерттеудің ғылыми ізденістегі бағытын айқындап, болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлаудың <i>құрылымдық-мазмұндық моделін, әдістемесін жасау мәселесіне негізделген.</i></p>
	<p>4.2 Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын айқындайды</p> <p>1) <u>айқындайды</u>;</p> <p>2) жартылай айқындайды;</p> <p>3) айқындамайды</p>	<p>Диссертацияның мазмұны диссертация тақырыбын толық көлемде <i>айқындайды</i>. Диссертация мазмұны кіріспеден, үш бөлімнен, әр бөлім 3 тараушадан, қорытындыдан, пайдаланылған әдебиеттер тізімінен және қосымшадан тұрады. Диссертация мазмұны зерттеудің ғылыми болжамы мен жетекші идеясы бойынша <i>диссертация тақырыбын айқындайды</i>.</p>
	<p>4.3. Мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді:</p> <p>1) <u>сәйкес келеді</u>;</p> <p>2) жартылай сәйкес келеді;</p> <p>3) сәйкес келмейді</p>	<p>Зерттеу жұмысының қойылған мақсаты мен міндеттері <i>диссертация тақырыбына сәйкес келеді</i>, бұл зерттеу барысында алынған нәтижелердің негізділігі мен сенімділігін растайды.</p>
	<p>4.4. Диссертацияның барлық бөлімдері мен құрылысы логикалық байланысқан:</p> <p>1) <u>толық байланысқан</u>;</p> <p>2) жартылай байланысқан;</p> <p>3) байланыс жоқ</p>	<p>Диссертацияның барлық бөлімдері мен құрылымы, яғни жалпы құрылымы мен қол жеткізген ғылыми нәтижелерінің ішкі бірлігі логикалық тұрғыдан <i>толық байланысқан</i>. Бұл ретте диссертациялық жұмыстың ғылыми-тәжірибелік нәтижелері тұжырымдық тұтастығымен, зерттеудің негізгі қорытындыларының қисынды бірлігімен сипатталады. Зерттеу нәтижелері ғылыми болжамның дұрыстығын дәлелдеп, диссертацияда қойылған мақсат пен міндеттерді шешуге арналған.</p>
	<p>4.5 Автор ұсынған жаңа шешімдер (қағидаттар, әдістер) дәлелденіп, бұрыннан белгілі шешімдермен</p>	<p>Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлау мәселесінің теориялық-</p>

		салыстырылып бағаланған: 1) <u>сыни талдау бар</u> ; 2) талдау жартылай жүргізілген; 3) талдау өз пікірін емес, басқа авторлардың сілтемелеріне негізделген	әдіснамалық негіздері; оның құрылымдық-мазмұндық болмысын моделдеу; тәжірибелік-эксперимент нәтижелерін сандық, сапалық және <i>сыни талдау</i> арқылы дәлелденіп, бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырылып бағаланған.
5.	Ғылыми жаңашылдық принципі	5.1 Ғылыми нәтижелер мен қағидаттар жаңа болып табыла ма? 1) <u>толығымен жаңа</u> ; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)	Докторант М.С. Нұркенің диссертациялық жұмысының ғылыми нәтижелері мен қағидаттары <i>толығымен жаңа</i> болып табылады. <i>Бірінші ғылыми нәтижеге</i> жету үшін ізденуші болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлаудың теориялық негіздерін педагогика қағидалары, дидактикалық ұстанымдар мен әдістер, модельдеу, іс-әрекет теориясы, педагогикалық психология, заманауи өнертану әдістері, заманауи сәндік бұйымдарды жасауға үйрету аспектілері бойынша талдады және әдіснамалық негіздерін айқындауда философияның білімге қатысты, ноосфера, ноосфералық білім теориясының, ұлттық таным, символ, жүйе, гуманистік педагогиканың, визуалдық қабылдау, өнертанудың, өнер психологиясының, экологияның, эстетиканың, этиканың жетекші қағидаларын басшылыққа алды. Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлаудың мәні мен құрылымын анықтауда ізденуші «ноосфера», «ноосфералық білім», «ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдау» ұғымдары мен «Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлау» түсініктерінің мазмұны байытылып, нақтылауы – бірінші нәтиженің <i>толығымен жаңа</i> болып табылатынына дәлел. <i>Екінші ғылыми нәтижеге</i> жетуде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлау моделінің құрылымдық-мазмұндық аспектілері сипатталуы

		<p>екінші нәтиженің <i>толығымен жаңа</i> екендігін көрсетеді.</p> <p><i>Үшінші ғылыми нәтижеге</i> жетуде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлаудың мүмкіндіктері; «Ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдау» элективті курсы бағдарламасы мен ЖОО студенттерімен «Noospere-Art коллобарациялық студенттік центризм» резиденциясының әдістемелік кешенін әзірлеу және оқу үдерісіне ендіру; болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлауды әдістемелік тұрғыдан қамтамасыздандыру және оны жүзеге асыру – үшінші нәтиженің <i>толығымен жаңа</i> екендігін көрсетеді.</p> <p><i>Төртінші ғылыми нәтиже</i> ретінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлау әдістемесінің педагогикалық эксперименттен өткізілуі, тиімділігінің дәлелденуі <i>толығымен жаңа</i> деп санаймыз.</p>	<p>екінші нәтиженің <i>толығымен жаңа</i> екендігін көрсетеді.</p> <p><i>Үшінші ғылыми нәтижеге</i> жетуде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлаудың мүмкіндіктері; «Ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдау» элективті курсы бағдарламасы мен ЖОО студенттерімен «Noospere-Art коллобарациялық студенттік центризм» резиденциясының әдістемелік кешенін әзірлеу және оқу үдерісіне ендіру; болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлауды әдістемелік тұрғыдан қамтамасыздандыру және оны жүзеге асыру – үшінші нәтиженің <i>толығымен жаңа</i> екендігін көрсетеді.</p> <p><i>Төртінші ғылыми нәтиже</i> ретінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлау әдістемесінің педагогикалық эксперименттен өткізілуі, тиімділігінің дәлелденуі <i>толығымен жаңа</i> деп санаймыз.</p>
		<p>5.2 Диссертацияның қорытындылары жаңа болып табыла ма?</p> <p>1) <u>толығымен жаңа</u>;</p> <p>2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады);</p> <p>3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)</p>	<p>Диссертацияның қорытындылары <i>толығымен жаңа</i> болып табылады. Теориялық-әдіснамалық зерделеудегі негізгі категориялардың құрылымы және мазмұндық сипатының түзілуі бірінші шынайы тұжырымдар қалыптастыруға мүмкіндік берді.</p> <p>Диссертацияның «Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлаудың үдерісін модельдеу» атты екінші бөлімінде автордың диссертациялық зерттеу нәтижесінде зерттеу пәні бойынша жаңа білім алғандығын көрсетеді. Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлаудың педагогикалық мүмкіндіктері талданып, оның құрылымдық-мазмұндық моделі түзілді, ал жұмыстың нәтижесі</p>

			«Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлаудың тәжірибелік-эксперимент жұмыстары» атты үшінші зерттеу жұмысының қорытынды бөлімінде қарастырылған және зерттеу нәтижелерін растайды.
		5.3 Техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдері жаңа және негізделген бе? 1) <u>толығымен жаңа</u> ; 2) <u>жартылай жаңа</u> (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)	Автордың ұсынған болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлау жұмысының ғылыми-тәжірибелік негізі <i>толығымен жаңа және негізделген</i> болып табылады. Ол зерттеу жұмысы барысындағы тұжырымдар, ендіру актісі және тәжірибелік-эксперимент жұмысы нәтижелерімен, ғылыми жарияланымдармен расталынады.
6.	Негізгі қорытындылардың негізділігі	Барлық қорытындылар ғылыми тұрғыдан қарағанда ауқымды дәлелдемелерде <u>негізделген</u> /негізделмеген (qualitative research және өнертану және гуманитарлық бағыттары бойынша)	Зерттеу жұмысындағы әдістемелік ұсыныстар мен әдістемелік нұсқауларды болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін даярлайтын педагогикалық үдерістің компоненті ретінде қолдану теориялық және практикалық жағынан құнды материал болып табылады. Зерттеу жұмысында келтірілген теориялық тұжырымдар, әдіснамалық тұғырлар мен ұстанымдар, қорытындылар, ғылыми-әдістемелік ұсыныстар бастауыш сынып мұғалімдерінің біліктілікті жетілдіру курстарында дербес курс ретінде оқуда және «Noospere-Art коллобарациялық студенттік центризм» резиденциясында ғылыми тәжірибелік жобаға пайдалануға болады.
7.	Қорғауға шығарылған негізгі қағидаттар	Әр қағидат бойынша келесі сұрақтарға жауап беру қажет: 7.1 Қағидат дәлелденді ме? 1) <u>дәлелденді</u> ; 2) шамамен дәлелденді; 3) шамамен дәлелденбеді; 4) дәлелденбеді 7.2 Тривиалды ма? 1) <u>ия</u> ; 2) <u>жоқ</u> 7.3 Жаңа ма? 1) <u>ия</u> ; 2) <u>жоқ</u>	Докторант М.С. Нүркенің диссертациялық жұмысы бойынша қорғауға ұсынылған төрт қағидатты айтуға болады: 1) «ноосфера», «ноосфералық білім», «ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдау» ұғымдары мен «Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлау» түсінігі <i>дәлелденген, тривиалды емес</i> , зерттеу пәні туралы <i>жаңа</i> білімді ұсынады, алдағы уақытта қолданылу

		<p>7.4 Қолдану деңгейі: 1) тар; 2) орташа; 3) <u>кең</u></p> <p>7.5 Мақалада дәлелденген бе? 1) <u>ия</u>; 2) жоқ</p>	<p>ауқымы <i>кең</i> және «Ноосфералық білімнің теориялық негіздері» («Журналистика мен гуманитарлық ғылымның заманауи мәселелері мен перспективалық бағыттары» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдарының жинағы / ред. ред. Дж.К. Исаева. - Нұр-Сұлтан: «Қаржы академиясы» АҚ, 2021. – 107-114 б.) <i>атты</i> мақаласында көрініс тапқан.</p> <p>2) болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлаудың құрылымдық-мазмұндық моделі ақырғы нәтижеге жетудің теориялық-әдіснамасы, ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлаудың компоненттері мен көрсеткіштері, деңгейлері айқындалып, әдістемелік кешенде қарастырылуы <i>дәлелденген, тривиалды емес, жаңа</i> боп саналады, қолдану деңгейі <i>кең</i> және «Ноосфералық білім негізінде тұлғаны қалыптастыруда визуалды өнер зерттеу құралы ретінде» (п.ғ.д., профессор Б.А.Әлмұхамбетовтың 70 жылдық мерейтойына арналған «Заманауи жастарды этномәдени тәрбиелеу – ұлттық кодты сақтаудың негізі» тақырыбындағы халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. - Алматы, 2021. - 354 бет. 72-78 б.) <i>мақаласында дәлелденді.</i></p> <p>3) болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлаудың педагогикалық мүмкіндіктері <i>дәлелденген, тривиалды емес, жаңа</i> боп саналады, қолдану деңгейі <i>кең</i> және «Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлаудағы жобалау және зерттеушілік аспектілері жайында» (ЭОЖ 373.3.018.8 МРНТИ 14.35.07.- Халықаралық ғылыми журнал Қазақстанның ғылымы мен өмірі 12/1 (142)2020-304 бет. 161-168 б.) мақаласында дәлелденген.</p>
--	--	--	--

			<p>4) болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлаудың құрылымдық-мазмұндық моделі <i>дәлелденген</i> және негізделген, <i>тривиалды емес</i>, ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлауда <i>қолданылу деңгейі кең</i>, және «Transformation of visual art in noospheric learning based On unique perception» (Журнал «Педагогика и психология» Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті – республикалық ғылыми-әдістемелік басылым. 50 шығарылым No 1 (2022 ж.) 31 наурызда жарияланған -114-121 б. - https://doi.org/10.51889/2022-1.2077-6861.11) мақаласында көрініс тапқан.</p> <p>Зерттеу нәтижелері автордың 7 жарияланымында көрініс тапқан. Scopus базасы тізіміндегі журналдарда – 1 (69 процентиль). ҚР Білім және ғылым саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитеті бекіткен басылымдарда – 3, Қазақстан Республикасында және шетелде ұйымдастырылған халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдарында – 3.</p>
8.	Дәйектілік принципі Дереккөздер мен ұсынылған ақпараттың дәйектілігі	<p>8.1 Әдістеменің таңдауы - негізделген немесе әдіснама нақты жазылған</p> <p>1) <u>ия</u>; 2) жоқ</p>	<p>Докторант М.С. Нұркенің диссертациялық жұмысындағы әдіснамалық аппарат дәйектілік ұстанымына және дереккөздер мен ұсынылған ақпараттың дәйектілігіне негізделген. Зерттеу жұмысының теориялық-әдіснамалық негіздерін: жүйелілік, аксиологиялық, семиотикалық, морфологиялық, іс-әрекеттік, механицизм тұғырлары мен білімді экологияландыру, жүйелілік, гармониялылық, гуманизациялық, құралдылық, тұлғалық-бағдарлылық, озықтылық, экономикалық, потенциалды-интеллектуалдық қауіпсіздігі ұстанымдары құрайды.</p>
		8.2 Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды қолдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өңдеу және	<p><i>Теориялық</i> (психологиялық және философиялық, педагогикалық, психологиялық, әдістемелік зерттеулер мен ғылыми еңбектерге талдау, жинақтау, жүйелеу, <i>жіктеу (классификациялау)</i>, салыстыру,</p>

		интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алынған: 1) <u>ия</u> ; 2) жоқ	контент талдау, <i>индукция, дедукция, салыстыру, нақтылау, педагогикалық модельдеу, құрылымдау, ассоциациялау</i>) және <i>эмпирикалық</i> (сауалнама, бақылау, тестілеу, креативті тапсырмаларды талдау, өзіндік бағалау, алынған сандық, сапалық нәтижелерге математикалық статистикалық талдау жасау) <i>әдістер мен деректерді өңдеу интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып, диссертация жұмысының нәтижелері алынған.</i>
		8.3 Теориялық қорытындылар, модельдер, анықталған өзара байланыстар және заңдылықтар эксперименттік зерттеулермен дәлелденген және расталған (педагогикалық ғылымдар бойынша даярлау бағыттары үшін нәтижелер педагогикалық эксперимент негізінде дәлелденеді): 1) <u>ия</u> ; 2) жоқ	Теориялық тұжырымдар Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінде ұйымдастырылып өткізілген тәжірибелік-эксперимент жұмыстарымен дәлелденіп, зерттеу жұмысының «А» Қосымшасында ұсынылған ендіру актісімен расталынған. Тәжірибелік-эксперимент жұмысының нәтижелері оң динамиканы көрсетеді.
		8.4 Маңызды мәлімдемелер нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен <u>расталған</u> / ішінара расталған / расталмаған	<i>Маңызды мәлімдемелер</i> ҚР-ның нормативтік-құқықтық құжаттарына, отандық және шет елдік авторлардың педагогикалық әдебиеттеріне, сөздіктерге, анықтамаларға, энциклопедияларға, оқу құралдары мен оқу-әдістемелік құралдарға, зерттеу тақырыбы бойынша халықаралық конференция жинақтары мен журналдарында, ҚР Ғылым және жоғары білім министрлігінің Ғылым және жоғары білім саласында сапаны қамтамасыз ету комитеті бекіткен басылымдарда жарияланған материалдарға <i>сілтемелермен расталған.</i>
		8.5 Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға <u>жеткілікті</u> /жеткіліксіз	198 библиографиялық сипаттамадан және ғылыми, оқу, мерзімді, заңнамалық және нормативтік-құқықтық, статистикалық, электронды және басқа да дереккөздерден тұратын <i>пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға жеткілікті.</i>
9	Практикалық құндылық принципі	9.1 Диссертацияның теориялық маңызы бар: 1) <u>ия</u> ;	- болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді

		<p>2) жоқ</p>	<p>қабылдауға даярлауды «ноосфера», «ноосфералық білім», «ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдау» ұғымдары мен «Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлау» түсінігінің нақтыланып, әдіснамалық тұғырлары және ұстанымдарының айқындалуы;</p> <p>– болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлаудың педагогикалық мүмкіндіктерінің айқындалуы;</p> <p>– болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлаудың құрылымдық-мазмұндық моделінің дайындалып, өлшемдік, технологиялық, тұжырымдамалық блоктардан тұратын қажеттілік-ынталандырушы, когнитивтік-құндылықты, іс-әрекеттік-рефлексивті компоненттердің өлшемдері мен көрсеткіштерінің, деңгейлерінің анықталуы <i>диссертацияның теориялық маңызы бар</i> екендігін көрсетеді.</p>
		<p>9.2 Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары:</p> <p>1) <u>ия</u>;</p> <p>2) жоқ</p>	<p>Диссертацияның <i>практикалық маңызы бар</i> және оның нәтижелері болып табылатын «Ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдау» <i>элективті</i> курс бағдарламасы мен ЖОО студенттерімен «Noospere-Art коллобарациялық студенттік центризм» резиденциясының тапсырмалар мен жаттығулар кешенінің <i>практикада қолдану мүмкіндігі жоғары</i>, өйткені алынған нәтижелерді ЖОО студенттері, бастауыш сынып мұғалімдері қолдана алады.</p>

		<p>9.3 Практикалық ұсыныстар жаңа болып табылады?</p> <p>1) <u>толығымен жаңа</u>;</p> <p>2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады);</p> <p>3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)</p>	<p>Зерттеу жұмысы аясындағы <i>практикалық ұсыныстар толығымен жаңа</i> және болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлаудың мәні, мазмұны мен құрылымы және аталған қалыптастыру моделі студенттерге теориялық білімдерді жүйелі меңгертуге септігін тигізеді. Оларды мұғалімдер біліктілігін жетілдіретін институттардың және жас ғалымдар мектебінің әдістемелік бағдарламаларына енгізу қажет;</p> <p>– болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлауды зерттеу барысында айқындалған педагогикалық мүмкіндіктер негізінде жүзеге асыру;</p> <p>– тәжірибелік-эксперимент жұмысы барысында тиімділігі дәлелденген болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлаудың әдістемесінде «Ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдау» элективті курс бағдарламасы мен ЖОО студенттерімен «Noospere-Art коллобарациялық студенттік центризм» резиденциясының жоспарындағы тапсырмалар мен жаттығулар кешені ноосферашыл, жаңаша ойлайтын, шығармашыл, парасатты адамды трансдисциплинарлық әдістермен жобалар жасау барысында, ұлттық сәндік өнер бұйымдарындағы ноосфералық білім мазмұны мен заманауи өнерді визуалды қабылдау <i>әдіс-тәсілдері, Адам-табиғат-қоғам-алем</i> тұрғысынан қарастырылады, бұл биоадекватты - студенттің табиғи бірегейлігін (аутентичность) анықтап, аутогностикалық зерттеу жобаларын жүргізе отырып, әлемдік біртұтас байланысты тануға бағытталады. Аталған зерттеу нәтижелері болашақта жоғары педагогикалық</p>
--	--	--	---

			оқу орнындарында мамандар даярлау мәселесіне арналған жұмыстарды жетілдіруге және осы бағыттағы жаңа зерттеулер жүргізуге негіз бола алады.
10.	Жазу және ресімдеу сапасы	Академиялық жазу сапасы: 1) жоғары; 2) орташа; 3) орташадан төмен; 4) төмен.	Академиялық жазу сапасы жоғары . Диссертацияның тілі мен стилі талаптарға сәйкес келеді. Диссертация мазмұнындағы негізгі ұғымдар, анықтамалар мен терминдер жүйесі жеткілікті түрде ұсынылған. Диссертацияның құрылымы мен мазмұнын рәсімдеу ғылыми жұмыстарға қойылатын белгіленген талаптарға сәйкес келеді.

Шешім: М.С.Нүркенің 8D013 – Пәндік мамандандырылмаған педагогтерді даярлау (6D010200 – Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі) білім беру бағдарламасы бойынша «Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін ноосфералық білім негізінде визуалды өнерді қабылдауға даярлау» тақырыбындағы диссертациялық жұмысы Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің Ғылым және жоғары білім саласында сапаны қамтамасыз ету Комитетінің ережесіне толықтай сәйкес келетін жұмыс. Нүрке Майра Сыздыққызына 8D013 – Пәндік мамандандырылмаған педагогтерді даярлау (6D010200 – Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі) бағыты бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін беруге лайық деп санаймын.

Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық
қазақ-түрік университетінің
қауымдастырылған профессор м.а. PhD Адам

